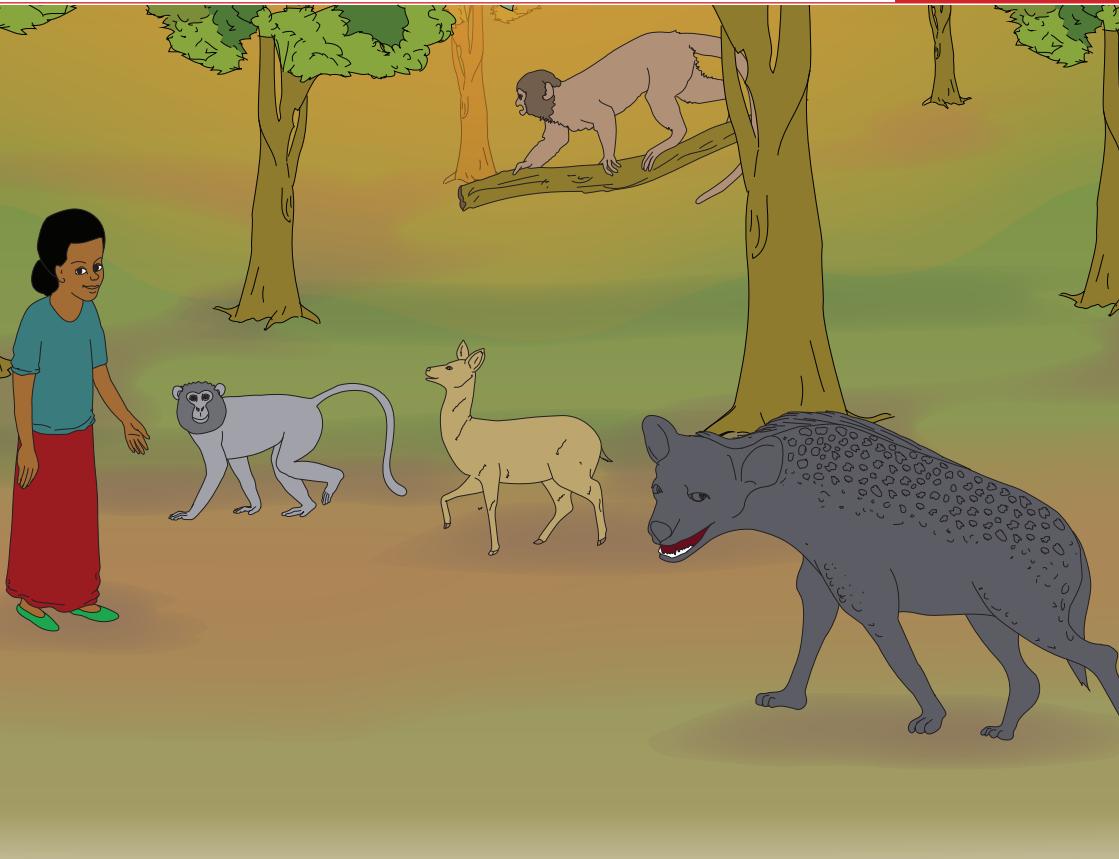

Ishali Shoorota

Leveled

Wolayttatto Doona

Ha gujo nabbabo maxaafay Yuu Essi Eyidiyappe (USAID) beettida miishshaa maaduwaa Seev Ze Childdirenee (Save the Children), Luxettaa Moconaynne Tohossa Dalgga Manttiya Luxettaa Beeroy issippe hashetin giigidi attamettidaagaa.

2009 M.L.

The CC By license lets others distribute, adjust, and build upon this work, for free or commercially, as long as credit is given to the original creation. However, any changes from the original must be indicated.

For more info please refer: <https://creativecommons.org/licenses/>

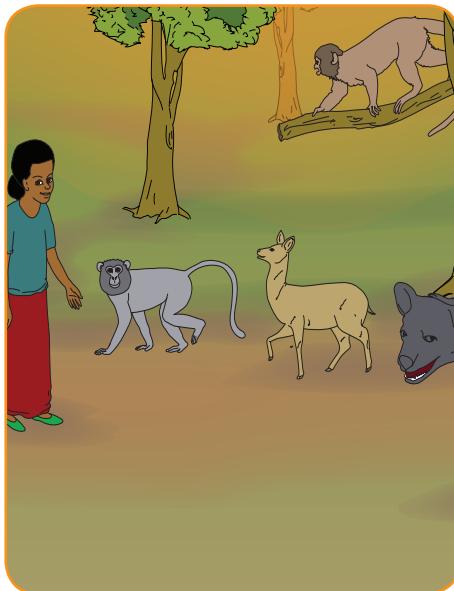

Ishali Shoorota

Kifilee 3

Saaminttay 4

Leveled

Luxissiyageetussi Kaaletuwa

Naati nabbabuwa doommanaappe kase misiliyanne huuphe yohuwa bessidi nabbaboy odiyoba malana mala oychchite. Nabbabi simmidi wurssettan de'iya oyshata zaarana mala oottite.

Nabbabuwappe kasetiya Mali be'o
Oyshaa

Huuphe yohuwanne koohuwa bollan
de'iya misiliya xeelliyo wode ha
nabbaboy ay odanaba milatii?

Ishala wonttimaattan xiskkuwappe
abaraadaydda denddaasu. Denddido
sohuwarakka maayuwa maayada
kariya dooya yeggada sooppe kiyaasu.
Qan"iya qan"ennan mela uluwan
kiyaasu.

A wonttimaattan kiyada biyogaa so asaappe oonne eribeenna. Karee dooyishin asaa xiskkuwappe denttenna mala loddan dooyada kiyaasu. Guyye simma xeellaydda dirssaa kariya dooyada kiyaasu.

Ishalo guuraara kessiday siiqettidi de'iya shooruwa koyyonaassa. Issippe luxetta keetta biya shooro demmana gaada bawus. Issippe kaa'iya, so ooso oottiyanne nabbabiya shooro demmannaagee Ishalo keehi laamottiis.

Ishala ba heeran hegaa mala lo'o
shooro xayaasu. Issoy issuwa saro
aqidetii saro pee'ideetii giyobi eta
heeran baa. Sakettin oyshettiyyogee,
maadettiyyogeenne naati naatuura
gayttiyyogee Ishalintta heeran
erettenna.

Issi na'i geelladan ba shooro
naatuura kaa'ishin yelidaageeti be'ikko
hanqettoosona. Issippe iitan kehan
maadettidi de'iyogee Ishali heeran baa.
Issoy issuwara gaytannan gallassaa
muliya pe'ooosona.

Hegaappe denddidaagan Ishala
siiqettiya shooro koshshaa kiyaasu.
Ishala heeran bantta shooro naatura
ka'ananne nabbabana koyyawusu.
Etaara issippe luxetta keetaa
baanawunne yaanawu koyyawus.

Gidikkonne I qofaadan haniya shooro demmabeykkku. Ishali heeran issov issuwara gayttiyogee mule hanenna. Yaatin ba heeraappe siiqettidinne maadettidi de'iya shooro koshshaa doommaasu.

Ishala sooppe kiyada unddenna sohuwa hemettishin genessay ogiyan gayttiis. Yaatidaara, “Ishalee ha guurara awa baydda de'ay?” gaada oychchaasu. Ishalakka, “Genessawu siiqettidi de'iya shooro koshshaa kiyaas,” gaasu. Genessaykka zaaridi, “Ne shoortishin?” giidi oychchiis.

Ishala, “Nu heeran siiqo giyobi baa; hegee qassi tana keehi iitees,” gaasu. Genessay Ishala odiyoban keehi maalaalettiis. “Asay ba de’iyo heeran waanidi siiqettidinne maadettidi de’ennee!” giidi genessay keehi maalaalettiis.

Genessay eti wora giddon issippe maadettidi de’iyogaa Ishalissi odiis. Eta miya morkkee yiikko issippe banttana ashshoosona. Qumaa demmikko issippe shaakettidi moosona.

Eta giddoppe issoy harggikko
mittaa hayttaa koyyi ehiidi
mizidi pattiigoosona. Qaariyara,
geleshshuwara issippe kaa'ooosona.
Issoy issuwa genekkonanne iitabaa
qoppokkona.

Ishala genessaynne dumma dumma
do'ati maadettidinne maayettidi
de'iyoga odin keehi maalaalettaasu.
Ishala hegaa mala shooroy baassi
de'ana mala amottawus. Ishalakka
genessay bantta heeraabaa odidoogawu
galatada buussaa doommaasu.

Guuttaa hemettaydda wolqqaama
aafuwakko gakkaasu. A aafuwa matan
eqqada mittaa maalaalettada xeellishin
wontta genessay woxxidi gakkiis.
Gakkidaagee, “Ishalee hagaara efya
ogee baattennee,” giis.

“Hegaa bollankka nu shooroti waanidi siiqettidaakkonne ta neessi odana. Nu shoorotikka koyro intteegaa malashin ha'i laamettidosona. Ha'i nu heeran intteegaadan haniya shoro issuwakka demmakka.

Hegaa qassi be'anawu tanaara nu heeraa hindda,” giis. Yaatin Ishala guyye simmada genessaara issippe biyogaa doommaasu. Genessaa heeray mata gidiyo gishshawu guuttaa hemettiiddi gakkiigidosona.

Ishalakka genessaa heeran wora
meheti issippe waani de'iyakko be'aasu.
Qumaa issippe moosona, kaassaakka
hegaadan issippe kaa'oosona. Allagay
yiyo wodekka kushettidinne maadettidi
issippe teqqaosona.

Ha eti haniyobaa galjjada xeellaydda de'iya Ishalikko genessay yiis. Yiidaagee, “Hagaa mala siiqoy de'anaadan oottiday nuna. Nuuni hara mehee sirphphi giikko nu xeesidi wolqqan saroteettees.

Namisettikko awuppekka qumaa ehiidi issoy issuwa mizeettees. Harggikko xale gidiya mittaa hayttaa awuppekka ehiidi mizidi patteettees. Puuranne lancce giyobi nu heeran erettenna. Yaanishin ubbay siiqetiyogaanne maadettiyogaa go'aa akeeki akeekidi yiis,” giis.

Hagaadan oottidi siiqettana mala
oottidappe attin koyidi demmibookko.
Siiqo shoro medhdhanawu issi
heeraappe hara heeraa biidi
koyiyogaa koshshenna. Koshshiyabay
haraati sirphphi giikko puurennan
sarotana koshshees,” giis.

Ne shoro asi sakettikko neeni erenna
asa gidikkokka baada coo oychcha.
Naata akka xeesada etaara nabbaba
nabbaba meezyana koshshees.
Hegaadan oottidi siiqettiyanne
issippetettan de'iya shoro medhdhana
danddayettees,” giis.

Yaatin Ishala, “Tumaa geennan aggenna,” gaada ba wozanan qoppaasu. “Ane koyyaydda daafuriyogaappe genessay odobaa polays,” gaasu. Yaatidaara ba heeraa guyye simmaasu.

Ba heeraa simmada genessay odo
maaran poliyogaa doommaasu.
Guuran baydda shooro naata soo
baada xeesada luxetta keetaa
ekkada biyogaa doommaasu. Luxetta
keettaappekka simmada issippe
nabbabiyogaa doommaasu.

Hegaadan Ishala oottin naati issippe
gayttidi kaa'iyogaa doommiis. Eta
be'ida heeraa asaykka iitan kehan
oyshettiyogaa doommiigidosona. Kase
baynna issippetettay shooruwa giddon
minni minnidi biis.

Ishala siiqetennanne gaytenna
shooruwa siqettana mala oottaasu.
Siiqettiya shooroy koyin gidennan
nuuppe bessiya siiquwa immin
belettes. Ishalakka ba heeraa
laammidoy hegaa mala hiillaana.

Issippetettay baynnaagaa bari lo'o
oosuwan zaarada ehaasu. Hanidabaa
ubba odanawu issitoo kase O zorida
genessaa heeraa baasu. Ha'i ba heeran
siiqoy de'iyogaa odada genessaakka I
immo zoriyawu keehi galataasu.

Meeziya

- A. Kaalliya oyshata nabbabuwa baaso oottada zaara.
  1. Ha nabbabuwa giddon de'iya eeshshaawati oonee oonee?
  2. Ha taarikiya giddon merettida metoy aybee?
  3. Ha taarikiya metoy waanidi birshshettidee?
- B. Kaalliya oyshata nabbabuwanne ne buzo meeziyan keten"ada zaara.
  1. Ha taarikiyan de'iya metuwa malay intte heeran de'iyakko neeni waatuuteetii?
  2. Shooruwara siiqettidi de'anawu ay koshshees gaada qoppay?
  3. Ha taarikiya wurssettaa laamma giyakko waata laammuutee?

